מי שאמר פרק רביעי נזיר

ל.

אלא. תלוכה דרבי (ה) כגון דאמר אהא בשביל אבא אהא בשביל עצמי: **אי אייתי כ' שערות מעיקרא.** כלומר הניחא דמתרלת מתני' כוותיה דרבי דלא מיתייב אלא בחדא נזירות אילו אייתי כ' שערות מקמי (ו)הזירו אהוה: **קאים בנזירות דידיה.** כדקאמר איהו אם אני גדול שהנאתי שתי שערות שאיני נתפס בשביל אבא אהא בשביל עצמי ואי אייתי שתי שערות לבסוף דהדירו אביו (ז)קאי בנזירות דאהוה ולא חייל עליה נזירות דידיה כלל דהא לא קבעל עליה נזירות אלא אם אינו נתפס בשביל אביו וכיון דעדיין לא הביא כ' שערות חל עליה נזירות דאהוה ולא חייל עליה נזירות דידיה כלל: **ואי אייתי (ח)כאמצע.** (ט) לא ידענינן אי בהביא שעתא דהדירו אביו אייתי כ' שערות אי לא מי ניחא והא כיון דאמר אהא בשביל אהא בשביל עצמי אם (י)אינו נתפס בשביל (כ)אביו ואפשר דקאים בשתים (ל) עשרה והגיע לעונת נדרים ועדיין לא הביא כ' שערות וחל עליו נזירות שלו ונזירות של אביו כילד אתה פוטרו בנזירות אחת והא מיתייב למיקם בנזירות על שלו ועל של אביו: ה"ג **קניחא לרבי יוסי כרבי יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים אלא לרבי דאמר עד שיביא כ' שערות מאי איכא למימר אמרי לרבי ליכא תקנתא עד דיתיב דיליה ויתיב דאהוהי.** כלומר לר' יוסי דאמר דאין האב מדיר אלא עד שמגיע לעונת נדרים ניחא דלא חייל עליה אלא נזירות אחת אלא לרבי דאמר עד שיביא כ' שערות כיון דאמר אהא בשביל אהא בשביל עצמי ומניחם יכולין להזיר אחאי לא מיתייב בשתי נזירות אמרי לרבי דאמר עד דעביד דיליה ודאהוה: (ו)[ליישנא אחרינא] **אלא לרבי דאמר כו' הא כרשותיה דאהוה קאים.** כל זמן שלא הביא שתי שערות וכ' נזירות קבול עליהם דאפילו רבי יוסי מודה דלכשהגיע לעונת נדרים מצי מזיר עצמו ואפי' לא הביא שתי שערות (ג) ואהדירו אהוה הוא דפליגי: ומשני **אלא דאמר.** כלומר אם אינו בשביל אהא כו' כלומר אי אהא מצי (ד) להדירי אהא מזיר בנדר אהא ואם לאו אהא מזיר בשביל עצמי וכיון דאביו יכול להדירו חד נזירות קבול (ה) שהדירו ליכא דאיכא מרשות אביו: **ולבסוף.** לאחר שבא לב"ד קאים בנזירות דאהוה דהא יש לאביו רשות בו וכיון דמצי אביו להדירו לא קבול עליה נזירות דילה: **ואי דאייתי כמצעי.** (ו)אחר שהדירו אביו קודם שבא לב"ד ולא ידענינן אי הני כ' שערות הוו ביה כשהדירו לא אביו אי לא הוו ביה עד השתא (ז)הא השתא על (כ)כרחין יתנה כ' נזירות מספיקא דדילמא לא הוו ביה שתי שערות מעיקרא עד השתא ונמלא נדור בשביל אביו וכשבא לפני ב"ד ואמר אהא בשביל עצמי (ח)ויהא נזיר נמי בשביל עצמו דהא הביא כ' שערות במצעי (מ)ואי אייתי במצעי מאי דודאי השתא אייתי כ' שערות ונמלא דנדר אביו נדר (ו) וכשבא לב"ד ואמר נמי אהא בשביל עצמי הוי נזיר בנדר דידיה ויתנה כ' נזירות: **מתני' ה"ג כמסייפין** האיש מגלח על נזירות אביו כו': כילד מי שהיה אביו נזיר והפריש מעות (ט) על נזירותו ומת ואמר הריני ע"מ שאגלח על מעות אבא אמר רבי יוסי הרי אלו יפלו לנדבה (י)ואינו מגלח על נזירות אביו מי שהיה הוא ואביו נזירים והפרישו מעות לנזירותו ומת זהו שמגלח כו': **גמ' מ"ט.** אין האשה מגלחת על נזירות אביה: **הלכה היא בנזיר.** שהכן מגלח ואין לנו ללמוד הימנו אלא מה שמקומות הוא דידיו כן ולא כת: **פשיטא.** שהכן מגלח ולא הנח דאין לבת במקום הכן כלום והלכה למה לי: **מהו דתימא יורשין גמירי לה.** שמגלחין על נזירות האב ולא שבא כן לא שבא בת במקום שאין כן: קמ"ל

ע"מ שאגלח על מעות אבא זהו שמגלח על נזירות אביו ה"ג כפירוש קדמונים וכפירוש רבינו ברוך והברכה קפרים היא[6] דהוא ואביו נזיר[7] מגלח על מעות אביו ואם[8] אביו אינו מגלח: **מאי** טעמא. אין אשה מגלחת על מעות אביה: **פשיטא.** אלא הלכה דיעבון אמרה כי הך דכפ' אלו מציאות (כ"מ דף כח.) וכמה אמר ר' יצחק קב כאמרבע אמות: (ועי"ע תוספות פסחים לג. ד"ה תמן וכו' ומה שנכנס שם): אם

מסורת הש"ס

(ה) לעיל ס: [סוטה כב.], (ו) [לעיל מח: לקמן פח: סוטה כג:], (ז) [נכלם רש"ם].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אלא אליבא דרבי הא דאמר אהא כל"ל והד"מ עם ד"ה אי אייתי כ' שערות מעיקרא וכו' כלומר וכו' מקמי דהדירו אהוה דקאים בנזירות וכו' לבסוף דהדירו אביו קאי: (ב) ד"ה אי אייתי כאמצע דלא ידענינן: (ג) ד"ה הכי גרסינן וכו' דליה ולאהוה ליישנא אחרינא אלא לרבי וכו' ואהדירו דאבוה הוא דפליגי: (ד) ד"ה ומשני וכו' אלא להדירני אהא מיד בבזיר אהא וכו' דאביו יכול להדירו חד וכו': (ה) ד"ה אי אייתי וכו' קודם שהדירו אביו וכו' דאלי אביו להדירו לא:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה הניחא וכו' הדירי תחלת ר"ג. ר"ל דכדיבור הקודם כתבו דמתא מתני' ליכא למיפרך דאיכא לאוקמי כעדו בשנת שתים עשרה והיינו דיכלו ימי נזירות קודם התחלת שנת ר"ג דליכא חשש שיגיע באמצע למופלא סמוך לאיש ולזה כתב דלר"ת יש לאוקמי תחלת ר"ג דהיינו יום א' קודם תחלת שנת ר"ג דלמופלא סמוך לאיש כיון דאינו מספיק וגל"ל השערות הם יהיה שומת:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תי"ה ה"ג וכו' ומ"ת ומאי לא פריך הכי לאמתני' דאלתר. ממתק מיכח דהאלף וכ"ב דהאיש: ב) באא"ד לו אייתי שתיגן כמצעי לא נגדיקי". מיכח נגדיקי" ממתק. וכ"ב נקרינס. אבל הנכת לא נגדיקי ליתא דהלא אינו רשאי להקריב קרבנות. כ"כ בא"מ: ג) ד"ה הניחא וכו' לשערות במצעי. כ"ב הכה"ם בל"ל א"מ: ד) ד"ה לרבי וכו' ר' תינוא ל'. נמתק ל' וכ"ב שיש בל"ל א"מ: ה) באא"ד ועלתה לי נזירותו אי מיכות אביו ואם כל"ל: ו) ד"ה הלש וכו' ואם אינו בחי אביו בל"ל א"מ:

פי' הרא"ש

הא כרשותיה דאבוה [קאי] ר"ל דלר' נסי קטן וגדול לענין נדרים קאמר ולהכי פריך אפי' הגיע לעונת נדרים כרשות אבוה קאי. ומשני דאליבא דר' לאו קטן וגדול לענין נדרים קאמר אלא קטן וגדול ממש בהבאת שערות. והיינו אם בשביל אבא כגון שלא הבאתי ב' שערות אהיה בשביל אבא. ואם לאו שהבאתי ב' שערות אהא בשביל עצמי. ומילתא דפשיטא הוה דלר' הוי פי' הכי אלא דהלמודא שקיל וטרי לפ' דברי רבי משום דבעי לאקשויי עליה. אי אייתי ב' שערה. בשעה שאמר ר' חנינא תנאי זה קא מייתי בנזיר דידיה ונ"ח לר' שיביא קרבנותיו בשביל נזירותו: אי לבסוף קאי מייתי בנזירות אביו ונ"ח נמי אם לא הביא ב' שערות עד ששלטו ימי נזי' דמייתי בנזיר אביו: אלא אי אייתי במצעי. אם לא הביא ב' שערות ביום שהדירו אביו וטרם ימי נזירותו הביא ב'

עין משפט נר מצוה

סט א ב מי' פ"ח מהל' מירות הל' ע"ו:

נוסחת הריב"ן

ה) דהדירו אביו: ב) קאים: ג) כמצעי דלא ידענינן כי': ד) אייתי: ה) אהא: ו) בכ"י כתוב כאן גליון: ז) ב' שערות ומהדלת אהוה הוא דפליגי: ח) קבל עליה [מהדיה: ט) לאחר: י) (הא השתא) ליתא בכ"י: כ) כרחו: ל) יהא: מ) במצעי. מפי המורה ומאלתא ואי אייתי כו': נ) נדר הוא: ס) משנת פתוחים: ע) ואין זה:

הגהות התוספות

1. ל"ל ות"ק ס"ל עד. 2. מיהת ותנא קמא אמר ליעדא אם הביא ב' שערות, נמחק. 3. ל"ל נדרי. 4. ל"ל אישתמה. 5. ל"ל ר"ג. 6. ל"ל היא לאיפסא. 7. ל"ל מזיר. 8. ל"ל ואם לא מר כמיי. 9. ל"ל ות"ת.

מוסף רש"י

האיש מגלח על נזירות אביו. אם נדר אביו בנזירות והפרישם קרבנותיו ומת והיה בני נזיר, הבן מגלח כיוס מלאת ימיהן קרבנות שהפרישם אביו (נזיר כב.). הלכה היא בנזיר. הלכה למשה מסיני היא הלכות מדר (שם כב.). **הדרן עלך מי שאמר**

פי' הרא"ש (המשך)

שערות אליבא דר' היאך יביא קרבנות נזי' דבהבאת שערות פסק נזי' אביו כדקתני בתוס' (ובמתני' פרק ל"ל) ובשביל עצמו לא הוי נזי' אא"כ הביא סימנים בשעת התנאי. ואפי' א"ת שהיתה כוונתו שאם יביא סימנים קודם שישלים נזי' אביו שיהא נזיר בשביל עצמו. מ"מ לא משכחת לה שיהא ראוי להביא קרבנו' בהשלמת נזירות אביו מיד. ובברייתא משתמע (הרי טעו' תנאי יוכל להביא) [דמביא] קרבנותיו בהשלמת נזירות אביו בלא שום ספק: הניחא לר"י בר יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים ניחא. דאפי' אם הגיע לעונת נדרים במצעי לא בטלה נזי' אביו. ולהביא ב' שערות לא חיישי' דבשנת ר"ג הוי קאי [עדיין] ואפי' אם הביא ב' שערות הוי (גדול) [קטן] דומיא דנינהו. וקשה לי [הא] ר"י בר יהודה הוא דאמר פרק יוצא דופן דמשנת ט' ואילך אם הביא ב' שערות הוי גדול. ואיכא למימר כיון דמילתא דלא שכיחא היא שיביא סימנים קודם שיהא בן ר"ג לא חיישינן שמא הביא. ה"נ האיש מגלח על נזי' אביו ואין האשה מגלחת על נזי' אביה. כיצד מי שהיה הוא ואביו נזי' והפריש אביו מעות סתומים לנזירותו א"ר יוסי הוי אלו יפלו לנדבה שאין זה מגלח על

ואמאי הא ברשותיה דאב קאים. [ואפי'] הוי גדול דקס"ד לגדול אני היינו גדול לענין לנדרו נדר להיינו (לענין) משהגיע לעונת נדרים עד' שיביא כ' שערות מצי מדיר ליה ותנא קמא אמר לידע אם הביא] כ' שערות[2]: אלא דאמר אהא בשביל עצמי. כלומר לא קאמר דאם קטן אחין נדרו נדר ואם גדול שנדרו נדר אלא אם קטן אני שרשות אני עלי דהיינו עד הנאת שתי שערות והאי דקאמר אם גדול י"ל דלא גרסינן ליה או שמא ר"ל ואם גדול שהביא שתי שערות וכרבי דאמר דמדיר בנו עד הנאת שתי שערות: **ה"ג אי אייתי ב' שערות מעיקרא** קאי (ברשותיה) בנזירות דידיה ואי בסוף קאי בנזירות דאבוה כי אייתי במצעי מאי הניחא לרבי יוסי בר' יהודה דאמר לעונת נדרים אלא לרבי מאי ליכא תקנתא עד דיתיב דיליה ויתיב דאבוה. וכן הגיהו בפי' קדמונים וה"ס רבינו חננאל אי אייתי מעיקרא כלומר אם בדקוהו באותה שעה שבא לפני רבן גמליאל ביום שהדירו אביו ומצאו לו כ' שערות קאי בנדרים[3] דידיה ונדרו בשביל עצמו ואי לבסוף כלומר עכשיו שלא נבדק באותו היום אם לא יביא שתי שערות עד לבסוף ל' יום דלמיתכח[4] דודאי אלו ל' יום היו בשביל נדר אביו אלא אייתי במצעי כלומר נראו בו סימנים תוך ל' היאך יצא ידי נזירות באותן שלשים יום שהרי נזירות אביו מתבטל (עד) אחר הנאת סימנים ואיך יביא קרבנותיו לסוף שלשים יום שהדירו אביו ואיכא למימר דדעתו היה שאפי' יביא סימנים שלא יפסיק נזירות אביו מכל מקום אינו ראוי להביא קרבן בשביל נזירות אביו בשביל עצמו דאין כיון שלא פירש ות"ת ואמאי לא פריך הכי [למתניתין] א) דהיאך מדיר בנו בנזיר כי מייתי במצעי מאי וי"ל דמתני' איכא לאוקמי בעודו בשנת י"ב דאף אם מביא הם שומת אבל אהא קא קשיא ליה דקאי ליה אחר שנת ר"ג שנה מדקמייתי ת"ק למיבדקיה אם הביא אם לא דאדם לכן שומת אינון אי נמי יש לפרש דאמתני' ליכא למיפרך דודאי בדקינן במלאת ימי נזירותו ואי אפשר אי אייתי סימנים במצעי לא ב) (נבדיקה) אבל אהא קשיא ליה דקאמר דלא תצטער לבדקי בבלא בדיקה תיקן הכל בתנאו דאם קטן אני כאילו [לא] היה שם בדיקה צורך ולכן פריך דהא ודאי אי אייתי במצעי אינו מתוקן כלל: **הניחא** לר' יוסי בר' יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים. והוא עומד בשנת י"ב[5] ליכא למיתם דהוי שומת ות"ת ניחוש שמא בא לעונת נדרים במצעי וא"כ אין יצא בנזירות אביו לבד ל' יום ופר"ת דעונת נדרים אינה קומתת דנהי דהאב אינו יכול להדירו מכאן ואילך מכל מקום היכא דהדירו קודם לכן מצוה עונת נדרים לא פקע כיון דלא הוי כ"ש דרבנן אבל שערות דאם דאוריתא פקע דאביו וא"כ ניחוש לשערות במצעי ג) י"ל ד' דמיירי תחילת י"ג דאמאי אי הוה ליה במצעי ה"ל שומת בעלמא ואף אם בא לכלל עונת נדרים באמצע נזירות אין להקפיד לפירוש רבינו מה דעונת נדרים אינה קומתת דנהי נמי דאין מדירו (אלא) כשהגיע לעונת נדרים אכתי קאי בקטנותו וכל כמה דלא הדר ביה הוה בנדר אביו וגם שמא לא יוכל לנמתת באמצע: אלא לרבי דאמר עד שיביא שתי שערות. והאיכא לבדקו בשנת י"ד לידע אם הביא במצעי מאי: **לרבי ליכא תקנתא עד דיתיב דידיה.** פירוש שלריך שיתמתן ר' חנינא ד) (ל') יוסי אחר שהדירו אביו דאז ממה נפשך איכא [שלשים] או לפני הנאת סימנים או אחר הנאת סימנים ועלתה לו ה)נזירות אביו: **האיש** מגלח על נזירות אביו ואין אשה מגלחת כילד מי שהיה הוא ואביו נזירים והפרישם אביו מעות לנזירותו ומת ר' יוסי אומר הרי אלו יפלו לנדבה ואחיהו שמגלח על נזירות אביו הרי שהיה אביו נזיר והיו לו מעות סתומין ומת ואמר הריני נזיר מעותיו[8] אביו אינו מגלח: **מאי** טעמא. אין אשה מגלחת על מעות אביה: **פשיטא.** אלא הלכה דיעבון אמרה כי הך דכפ' אלו מציאות (כ"מ דף כח.) וכמה אמר ר' יצחק קב כאמרבע אמות: (ועי"ע תוספות פסחים לג. ד"ה תמן וכו' ומה שנכנס שם):

אם

נזי' אביו דכיון דבחיי אביו נדר והיו שניהם חייבי' קרבן דכה"ג לא לית מידי הלכה: מי שהיה אביו נזיר והיו לו מעות סתומים ומת ואמר הבן הריני נזי' ע"מ שאגלח על מעות אבא דהו שמגלח על מעות אביו: מאי טעמא מגלח על נזי' אביו מאי שנא משאר קרבנות דאמר לעיל דקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו: פשיטא מאי למימרא וכו' וכיון

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com